

KHỞI ĐỘNG

Nêu tên một số câu
chuyện đã học em
yêu thích

Tiếng Việt

Tìm hiểu cách viết đoạn văn
thể hiện tình cảm; cảm xúc
về một câu chuyện

Khám phá

Câu 1 trang 15 SGK Tiếng Việt lớp 5 Tập 1: Tìm trong mỗi đoạn văn sau các từ đồng nghĩa với từ in đậm

b) Nghỉ hè, anh Trung về quê thăm Châu. Quà của anh làm Châu mê tí. Đó là một bộ đồ chơi bác sĩ nhỏ xíu. Trong bộ đồ chơi đặc biệt đó, cái gì cũng bé. Cái ống nghe **bé** tí màu hồng. Cái kim tiêm tí hon đủ để không làm em búp bê sợ khi được “bác sĩ” Châu trị bệnh. Một hộp đựng thuốc nhỏ nhắn, mấy viên thuốc màu trắng tí tẹo rất dễ bị rơi ra. Một chiếc cặp nhiệt độ nhỏ xinh, một dụng cụ kiểm tra tai, một cây kéo và một số đồ vật be bé, xinh xắn khác mà Châu chưa kịp biết tên.

MINH AN

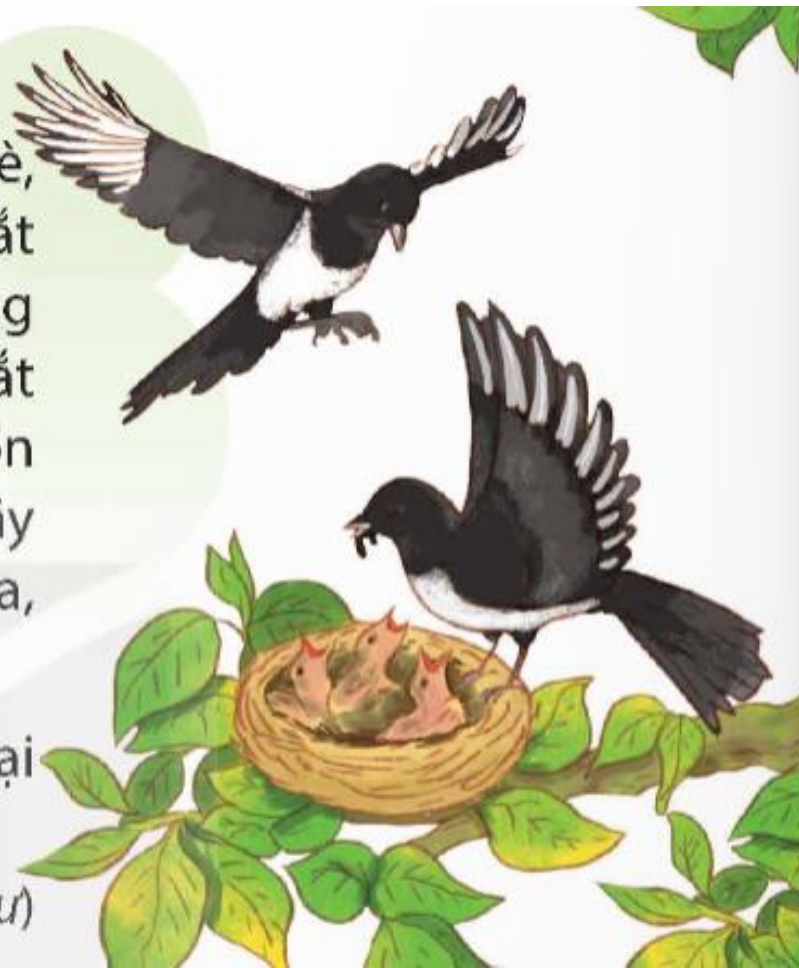
1. Đọc câu chuyện dưới đây và trao đổi với bạn.

Không nên phá tổ chim

Thấy trên cành cây có một tổ chim chích choè, ba con chim non mới nở, tôi liền trèo lên cây, bắt chim non xuống để chơi. Chị tôi thấy vậy, nhẹ nhàng bảo: “Chim non đang sống với mẹ, sao em nỡ bắt nó? Lát nữa chim mẹ về, không thấy con, sẽ buồn lắm đấy. Còn lũ chim non xa mẹ, chúng sẽ chết. Hãy đặt lại chim vào tổ. Sau này chim lớn, chim sẽ hát ca, bay lượn, ăn sâu bọ giúp ích con người.”

Nghe lời chị, tôi đem những chú chim non đặt lại vào tổ.

(Theo Quốc văn giáo khoa thư)

a. Vì sao người chị khuyên em không nên phá tổ chim?

a. Người chị khuyên em không nên phá tổ chim vì khi chim mẹ về, chim mẹ không thấy con sẽ buồn, còn chim non xa mẹ sẽ chết. Không những thế, loài chim còn có rất nhiều lợi ích.

b. Theo lời người chị, loài chim có ích gì đối với con người?

Theo lời người chị, khi chim lớn, chim sẽ hát ca, bay lượn, ăn sâu bọ giúp ích cho con người.

c. Câu chuyện này giúp em nhận ra điều gì?

Câu chuyện giúp em nhận ra rằng cần phải trân trọng sự sống của muôn loài.

2. Đọc đoạn văn dưới đây và trả lời câu hỏi.

Không nên phá tổ chim là một câu chuyện giản dị nhưng lại mang đến cho tôi nhiều cảm xúc khó quên. Câu chuyện kể về một em nhỏ vì tò mò mà trèo lên cây, bắt ba con chim non xuống để chơi. Nhưng lời khuyên của chị gái đã làm cho em tỉnh ngộ. Chị đã nói về nỗi buồn của chim mẹ khi không tìm thấy con, số phận của những chim non khi bị tách ra khỏi mẹ. Chị còn nói với em về lợi ích mà loài chim mang lại cho con người. Lời khuyên của chị thật nhẹ nhàng mà thấm thía. Nó giúp người em có một hành động đáng khen: đem những con chim non đặt lại tổ của chúng. Câu chuyện tuy ngắn nhưng thật xúc động bởi ý nghĩa nhân văn cao đẹp: Cuộc đời sẽ tốt đẹp hơn, hạnh phúc hơn nếu chúng ta biết yêu quý và trân trọng sự sống của muôn loài. Gấp trang sách lại, hình ảnh những chú chim non bé bỏng quẩn quýt bên mẹ vẫn in đậm trong tâm trí tôi.

(Phan Nguyên)

a. Người viết muốn nói điều gì qua đoạn văn trên?

Tác giả Phan Nguyên muốn thể hiện những tình cảm, cảm xúc của mình về chuyện Không nên phá tổ chim.

b. Tìm các câu văn trong đoạn ứng với phần mở đầu, triển khai, kết thúc của đoạn văn và xác định nội dung tương ứng của mỗi phần.

Mở đầu

Nhấn mạnh ấn tượng của câu chuyện đối với bản thân.

Triển khai

Giới thiệu câu chuyện *Không nên phá tổ chim* và nêu ấn tượng chung về câu chuyện.

Kết thúc

- Nêu nội dung chính, những chi tiết gây ấn tượng trong câu chuyện.
- Bộc lộ cảm xúc trước ý nghĩa nhân văn cao đẹp của câu chuyện.

Mở đầu

Không nên phá tổ chim là một câu chuyện giản dị nhưng lại mang đến cho tôi nhiều cảm xúc khó quên.

Triển khai

Câu chuyện kể về một em nhỏ vì tò mò mà trèo lên cây, bắt ba con chim non xuống để chơi. Nhưng lời khuyên của chị gái đã làm cho em tỉnh ngộ. Chị đã nói về nỗi buồn của chim mẹ khi không tìm thấy con, số phận của những chim non khi bị tách ra khỏi mẹ. Chị còn nói với em về lợi ích mà loài chim mang lại cho con người. Lời khuyên của chị thật nhẹ nhàng mà thấm thía. Nó giúp người em có một hành động đáng khen: đem những con chim non đặt lại tổ của chúng. Câu chuyện tuy ngắn nhưng thật xúc động bởi ý nghĩa nhân văn cao đẹp: Cuộc đời sẽ tốt đẹp hơn, hạnh phúc hơn nếu chúng ta biết yêu quý và trân trọng sự sống của muôn loài.

Kết thúc

Gấp trang sách lại, hình ảnh những chú chim non bé bỏng quần quýt bên mẹ vẫn in đậm trong tâm trí tôi.

Mở đầu

Giới thiệu câu chuyện *Không nên phá tổ chim* và nêu ấn tượng chung về câu chuyện.

Triển khai

- Nêu nội dung chính, những chi tiết gây ấn tượng trong câu chuyện.
- Bộc lộ cảm xúc trước ý nghĩa nhân văn cao đẹp của câu chuyện.

Kết thúc

Nhấn mạnh ấn tượng của câu chuyện đối với bản thân.

c. Trao đổi về những điểm cần lưu ý khi viết đoạn văn nêu tình cảm, cảm xúc về một câu chuyện.

Đoạn văn nêu tình cảm, cảm xúc về một câu chuyện thường có mấy phần? Đó là những phần nào?

Nội dung chính của mỗi phần là gì?

Người viết thể hiện tình cảm, cảm xúc như thế nào?

Đoạn văn nêu tình cảm, cảm xúc về một câu chuyện thường có mấy phần? Đó là những phần nào?

Đoạn văn nêu tình cảm, cảm xúc về một câu chuyện thường có 3 phần: mở đầu, triển khai, kết thúc.

Nội dung chính của mỗi phần là gì?

- **Mở đầu:** Giới thiệu tên câu chuyện, tên tác giả và nếu ấn tượng chung về câu chuyện.
- **Triển khai:** Kể tóm tắt nội dung câu chuyện, nêu những điều yêu thích ở câu chuyện (nhân vật, sự việc, ý nghĩa của câu chuyện,...) và thể hiện tình cảm, cảm xúc đối với câu chuyện.
- **Kết thúc:** Khẳng định một lần nữa giá trị, ý nghĩa của câu chuyện hoặc nhấn mạnh tình cảm, cảm xúc đối với câu chuyện.

Người viết thể hiện tình cảm, cảm xúc như thế nào?

Người viết cần thể hiện tình cảm, cảm xúc chân thật, nhẹ nhàng, phù hợp với nội dung và tình tiết có trong câu chuyện. Đồng thời phải đồng cảm với nhân vật có trong truyện.

Ghi nhớ

Đoạn văn thể hiện tình cảm, cảm xúc về một câu chuyện thường có 3 phần:

- Mở đầu: Giới thiệu tên câu chuyện, tên tác giả và nêu ấn tượng chung về câu chuyện.
- Triển khai: Kể tóm tắt nội dung câu chuyện, nêu những điều yêu thích ở câu chuyện (nhân vật, sự việc, ý nghĩa của câu chuyện,...) và thể hiện tình cảm, cảm xúc đối với câu chuyện.
- Kết thúc: Khẳng định một lần nữa giá trị, ý nghĩa của câu chuyện hoặc nhấn mạnh tình cảm, cảm xúc đối với câu chuyện.

VẬN DỤNG

Về nhà: Tìm đọc câu chuyện kể về tấm gương học tập hoặc những đóng góp của một nhà khoa học.

Câu chuyện: **Nâng niu từng hạt giống**

Viện nghiên cứu của ông Lương Định Của bất ngờ nhận được một món quà do một người bạn của ông gửi tặng. Đó là mười hạt giống lúa quý. Đang lúc trời rét đậm kéo dài, ông Của chia mười hạt giống ra làm hai. Một nửa gieo ở phòng thí nghiệm, còn một nửa ông đem về, dùng nước ấm để ngâm, rồi gói vào khăn. Tối tối, ông ủ vào trong người để nhờ nhiệt độ cơ thể giúp hạt giống nảy mầm. Quả nhiên sau đợt rét, chỉ có năm hạt giống ủ trong người là nảy mầm xanh tốt.

Ông là một nhà khoa học đã tạo ra được nhiều giống lúa quý cho nền nông nghiệp Việt Nam.

*Chúc các em
học tốt!*